

-Kunnen jullie iets zeggen over hoe tekorten ontstaan, is het altijd aan de fabrikant of hebben andere schakels in de keten hier ook invloed op?

Het kan op alle punten in het proces vastlopen. Van een fabriek die dicht moet vanwege productieproblemen, grondstoffen die op zijn of te laat binnenkomen, problemen bij logistiek en distributie of het inkoopbeleid van apotheken. Soms komt het ook voor dat er opeens heel veel vraag is naar een geneesmiddel en de productie het niet kan bijbenen. Het maken van geneesmiddelen is wat anders dan een koekjesfabriek waar je de lopende band even wat harder kunt zetten.

Juist omdat het zo'n complex proces is werken we met alle partijen in de zorg en VWS aan maatregelen om de kans op tekorten zo klein mogelijk te maken, en als er onverhoopt toch tekorten komen daar zo snel mogelijk op te reageren, en artsen, apothekers en patiënten te wijzen op alternatieven.

Er komt ook een centraal meldpunt voor tekorten. Dan weet iedereen tijdig wat er te doen staat. Heldere communicatie over dreigende tekorten helpt al heel veel.

- Herkent Nefarma dit specifieke tekort ook op de Nederlandse markt?

Nee. De beschikbaarheid van geneesmiddelen is per land verschillend. Voor het geneesmiddel waaraan in Nederland momenteel een tekort is (piritramide), zijn wel alternatieven beschikbaar, zie:

https://www.farmanco.knmp.nl/tekortgeneesmiddelen/pijn_spierverslapping/dipidolor.

De komende maanden zal de beschikbaarheid van dit geneesmiddel nog niet constant zijn. Het betrokken bedrijf Janssen doet er alles aan om, in samenwerking met de autoriteiten, het tekort aan dit geneesmiddel zo beperkt mogelijk te houden.

In België wordt de situatie ook zeer nauwgezet in de gaten gehouden en worden er maatregelen getroffen, in overleg met de betreffende overheidsinstanties en ziekenhuizen, om de tekorten tot een minimum te beperken. Het sluiten van OK's is daardoor niet aan de orde.

-Kunnen jullie achterhalen wat de precieze oorzaak is? In de brieven die onder de link staan wordt gesproken van een incident bij de milieumonitoring. Waar moet ik dan aan denken?

Het produceren van geneesmiddelen is een 'high tech'-operatie die aan hele strenge voorwaarden is gebonden, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid of milieurisico's. Als ergens een rood lampje gaat branden, kan het voorkomen dat de hele productie wordt stilgelegd. Vanwege de veiligheid voor de patiënt. Er wordt dan eerst gekeken naar de oorzaak en een eventuele oplossing. Pas als dat allemaal gebeurd is, gaan de lichten weer op groen. Dat lijkt hier ook aan de orde. Dat is natuurlijk heel vervelend voor individuele patiënten maar is inherent aan het kwaliteitssysteem dat we allemaal voor het maken van geneesmiddelen willen en dus ook in het belang van de volksgezondheid is. Als er iets mis gaat bij de productie kan je dat niet negeren alleen maar omdat je daarmee een tekort wilt voorkomen. Dat zou echt de verkeerde weg zijn.

-Hoe kijken jullie tegen dergelijke tekorten aan, waar gaat het mis?

Tekorten zijn nooit helemaal uit te sluiten. Dat is inherent aan een heel complex proces en de kwetsbaarheid in elk onderdeel van de keten. Het is een internationaal probleem waar meerdere landen in Europa mee te maken hebben.

Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat de productie van een medicijn tijdelijk moet worden stilgelegd door een probleem bij het productieproces. Of dat een grondstof tijdelijk niet geleverd kan worden. Het belangrijkste is dat alle betrokken partijen goed en snel geïnformeerd worden, en dat er voor patiënten een goed alternatief is. Daarom moeten we steeds goed monitoren waar het mis kan gaan, daarop anticiperen, tijdig tekorten signaleren en helder en tijdig voorlichting geven wanneer er toch tijdelijk een tekort dreigt te ontstaan. Anticiperen, oplossen en vooral communiceren dus. De set aan maatregelen die we nu nemen maakt dat mogelijk.

-Wat vinden jullie van het voornemen van de minister om de boete voor verwijtbare tekorten te verhogen?

Het belangrijkste is dat tekorten worden voorkomen. Wij begrijpen dat de minister belang hecht aan het voorkómen van tekorten en dit met deze maatregel wil onderstrepen. Als de minister een boete als stok achter de deur nodig vindt om dat te voorkomen, is dat natuurlijk haar goed recht. Wij zullen alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat deze boete nooit hoeft te worden uitgedeeld.